

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 317)

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/722)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

23.12.2003

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-768/6700

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.12.2003 tarihinde kararlaştırılan “Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ekonomisi, 90'lı yıllarda Uzak Doğu'da ve Rusya'da meydana gelen ekonomik krizlerden etkilenmesinin arkasından, Kasım/2000 ve Şubat/2001 ekonomik krizleri ile de oldukça küçülmek zorunda kalmıştır.

Bunun neticesinde, ekonomi durma noktasına gelmiş, büyüme oranı eksiye düşmüş, işsiz kalanların sayısı artmış, siyasi istikrarsızlığa paralel bir seyir izleyen ekonomik istikrarsızlık kişi ve kurumların taahhütlerini yerine getirememelerine neden olmuştur.

Böyle bir ortamda faiz oranlarının aşırı yükselmesi ve dalgalı kur sistemine geçiş ile döviz kurlarının aşırı yükselişi, ileriye yönelik, yapılan plan ve programların gerçekleştirilmesini önlemiştir.

Bütün bu olumsuzluklar, istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen bazı kişi ve kuruluşların faaliyetleri esnasında piyasanın döndürülmesinde önemli bir işlev gören çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olmuştur. Kimilerinin çekleri karşılığı olmadığı için ödenememiş, kimilerinin senetleri ise protesto edilmiştir. Bu durumdaki kişi ve kurumlar Merkez Bankasının kara listesine alınmış olup, Türkiye'de yaşayan her 70 kişiden birisi bu listede yer almıştır.

Kendilerinin sebep olmadığı ekonomik krizlerden etkilenen ve böylesi olumsuzluklara maruz kalan işletme sermayelerini büyük ölçüde kaybeden, önceki üretim kapasitesine ulaşmak ve ekonomik krizin etkilerini azaltmak isteyen müteşebbis kişi ve kuruluşların kredilendirme ile desteklenmesi zarureti ortaya çıkmıştır.

Ancak; kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerinde, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine bakılmaktadır. Bunun neticesi olarak daha sonra ödenmiş olsalar dahi, karşılıksız çek protestolu senet ve kredi kartları kayıtları kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebilmektedir.

Bu itibarla; ekonomik krizler neticesinde 23.12.2003 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî veya gayrî nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer borçlarına ilişkin kayıtlarının, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla, bankalarca ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmamasını sağlamak amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 23.12.2003 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî ve gayrî nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtlarının söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla bankalarca ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmayarak bu durumdaki firmaların, kişi ve kredi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2. -Yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Yürütme maddesidir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No. : 1/722
Karar No. : 30

24.12.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı”; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı ve Merkez Bankası temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun 24.12.2003 tarihli ve 17 nci toplantısında incelenip görüşülmüştür.

Kanun Tasarısı ile;

Ekonomik krizler neticesinde 23.12.2003 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî veya gayrî nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer borçlarına ilişkin kayıtlarının, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce

veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla, bankalarca ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmamasının sağlanması amaçlanmıştır.

Komisyonumuz Kanun Tasarısının geneli üzerinde görüşmelerini tamamlayarak maddelerine geçilmesini oybirliği ile kabul etmiştir.

Kanun Tasarısının 1 inci maddesi;

Düzenleme tarihi 23.12.2003 tarihinden önce olmasına rağmen, mevcut haliyle ödeme tarihi daha sonraki tarihler olabileceğinden dolayı ödeme tarihiyle ilgili düzeltme yapılmıştır. Ayrıca ticari faaliyette bulunan gerçek kişiler ve kredi müşterileri de, madde kapsamına alınarak kapsam genişletilerek yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Tasarısının 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu Raporumuz gereği yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Soner Aksoy</i>	<i>Ahmet Büyükakkaşlar</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>
Kütahya	Konya	Sakarya
Üye	Üye	Üye
<i>Tacidar Seyhan</i>	<i>Mustafa Sayar</i>	<i>Ahmet Rıza Acar</i>
Adana	Amasya	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Nejat Gencan</i>	<i>Şemsettin Murat</i>
Balıkesir	Edirne	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Arıkan</i>	<i>İsmail Katmerci</i>	<i>Sedat Uzunbay</i>
Eskişehir	İzmir	İzmir
Üye	Üye	Üye
Mustafa Elitaş	<i>Hasan Angı</i>	Nuri Çilingir
Kayseri	Konya	Manisa
(İmzada bulunamadı)		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Vahit Çekmez</i>	<i>Şükrü Ünal</i>	İbrahim Çakmak
Mersin	Osmaniye	Tokat
		(İmzada bulunamadı)
	Üye	
	<i>Yekta Haydaroğlu</i>	
	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU
SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KART-
LARI BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN
DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA
KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 23.12.2003 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmaz.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAY-
NAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİS-
YONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU
SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KART-
LARI BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN
DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA
KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Ödeme tarihi 23.12.2003 tarihinden önce olup da kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticarî faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmaz.

MADDE 2. - Kanun Tasarısının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.